

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 140/2011-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť I. S., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 22 Sp/51/2009 zo 16. apríla 2010 a postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. septembra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Sžo 22/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. januára 2011 doručená sťažnosť I. S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich

základných práv podľa čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 22 Sp/51/2009 zo 16. apríla 2010 a postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 29. septembra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Sžo 22/2010. Sťažnosť bola doplnená podaním sťažovateľa doručeným ústavnému súdu 28. februára 2011, súčasťou ktorého bola aj jeho žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom pre zlé majetkové pomery.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že 25. novembra 2010 bol sťažovateľovi doručený rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sžo/22/2010 z 29. septembra 2010, ktorým potvrdil rozsudok krajského súdu sp. zn. 22 Sp/51/2009 zo 16. apríla 2010. Týmto rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Žiline (ďalej len „pozemkový úrad“) sp. zn. ObPÚ 2009/00041/R z 10. marca 2009 vo veci nepriznania mu vlastníckeho práva k pozemkom, ktoré si uplatnil podľa ustanovenia § 4a zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pôde“), čím došlo k porušeniu jeho označených práv, a to základného práva na zákonného sudcu zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, ako aj základného práva na verejné prerokovanie veci v jeho prítomnosti podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Porušenie svojho základného práva na zákonného sudcu sťažovateľ vidí v tom, že pri prerokovaní veci na krajskom súde došlo k zmenám zákonného sudcu iba na základe opatrení predsedu krajského súdu sp. zn. Spr 653/2009 z 1. decembra 2009 č. 1. 39 spisu a dodatku č. 2 bod 4 k rozvrhu práce na rok 2010 z 12. apríla 2010 (č. 1. 78 spisu), teda nebol v jeho veci dodržaný postup podľa ustanovenia „§ 51 ods. 4 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch, náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom sa podľa rozvrhu práce alebo jeho zmeny

prerozdeľujú už pridelené veci“ a túto nezákonnosť a neústavnosť konania najvyšší súd nenapravil.

Porušenie svojho ďalšieho základného práva na verejné prerokovanie veci v jeho prítomnosti vidí aj v tom, že *„Najvyšší súd preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia, odvolacieho pojednávania, hoci si je vedomý toho, že najvyšší súd v tomto prípade konal v medziach zákona - Občianskeho súdneho poriadku, avšak tým, že nenariadil odvolacie pojednávanie porušil moje základné právo na verejné prerokovanie veci v mojej prítomnosti“*, pretože Občiansky súdny poriadok (ďalej aj „OSP“) *„má nižšiu právnu silu ako Ústava SR, Listina a Dohovor...“*, ktoré mu toto základné právo zaručujú.

Takisto tvrdí, *„že rozsudok musí byť vyhlásený verejne, avšak rozsudok najvyššieho súdu, ktorý je datovaný dňa 29. 9. 2010, verejne vyhlásený nebol, čím bolo porušené jeho právo na spravodlivé súdne konanie“*.

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti poukazuje na to, že si na pozemkovom úrade v rámci reštitučného konania podaním z 20. decembra 2008 *„uplatnil inštitút vydržania“*. Ten mu však v marci 2009 oznámil, že nie je príslušný na konanie v tejto veci.

Sťažovateľ ďalej cituje z rozsudku krajského súdu a vyslovuje svoj právny názor, ako mal krajský súd v jeho veci rozhodnúť a ako mal postupovať pri rozhodovaní o jeho odvolaní proti rozhodnutiu pozemkového úradu, a takisto cituje z rozhodnutia najvyššieho súdu a jeho odôvodnenia k časti *„odvolacích námietok týkajúcich sa neakceptovania uplatneného inštitútu vydržania časti pkn parc. 2000“*, s ktorým nesúhlasí, *„pretože ja som nepodával návrh o určenie v zmysle ust. § 80 písm. c) O. s. p., ale som uplatnil inštitút vydržania na pozemkovom úrade v zmysle ust, § 4a ods. 3 písm. c) Zákona o pôde...“*.

Poukazuje pritom aj na právnickú literatúru *„Právnická bibliografia 1993-2000 - Súpis publikovaných prameňov práva a právnickej literatúry Slovenska, Právna úprava pozemkového vlastníctva, uverejnené v Poradcovi podnikateľa č. 6-7/1993 a názory prof.*

Štefanoviča a súčasne aj na Občiansky zákonník s komentárom od JUDr. Jaromíra Svobodu a kol., 3. vydanie, Vyd. Eurounion 1998...

Taktiež považujem za nespravodlivý súdny proces, aký zvolil krajský súd, keď domnelé vlastníctvo odôvodnil zjednocujúcim stanoviskom občianskoprávneho kolégia NS ČR R 16/1996, ktoré v SR verejností vôbec nie je prístupné...

V ČR predmetný judikát má svoje opodstatnenie, pretože tam doteraz platí pôvodné ust. § 4a Zákona o pôde, teda aj ods. 4 a ods. 5 cit. zák. ustanovenia.

V SR od novelizácie Zákona o pôde, ktorá sa vykonala zák. č. 186/1993 Z. z. došlo k vypusteniu ods. 4 a ods. 5 Zákona o pôde. Teda v SR sa nedá postupovať podľa ust. 4a ods. 5 Zákona o pôde, na rozdiel od domnelých vlastníkov v ČR, kde sú na to priamo odkázaný ods. 4, teda je to žalovateľné, avšak v SR to možné nie je...

... Ďalšia podstatná vec, ktorá mi znemožnila doloženie dokladov o vlastníctve, je tá skutočnosť, že pozemkový úrad mi napriek mojím dvom žiadosťiam nevystaví potvrdenie, o tej skutočnosti, že mám uplatnený reštitučný nárok.

Podaním zo dňa 5. 2. 2008 a podaním zo dňa 26. 11. 2008 som požiadal o vyhotovenie v zmysle ust. § 4a ods. 1 Zákona o pôde, pretože bez uvedeného potvrdenia nemám prístup k dokumentom, ktoré majú súvis s pkn. parc. č. 2000 v k. ú. Ž. Jednotlivé úrady požadovali aktuálne potvrdenie pozemkového úradu, v ktorom bude uvedené, ktorú parcelu sa jedná, aj s doložkou, že o reštitučnom nároku nebolo doposiaľ rozhodnuté...

Najvyšší súd ako aj krajský súd sa v prevažnej miere mojimi námietkami vôbec nezaoberali, čo považujem za nespravodlivé súdne konanie...“.

Ďalej sťažovateľ poukazuje na to, že „Okrem iného nebolo rozhodnuté žiadnou formou o mojom návrhu na prerušenie konania zo dňa 20. 12. 2008, voči ktorému, ak by bolo vydané záporné rozhodnutie, by som mohol uplatniť opravný prostriedok... Došlo jednoznačne k porušeniu zákonnosti a znemožneniu podania žaloby proti rozhodnutiu o prerušení konania...“.

Sťažovateľ je tiež presvedčený, že postupom najvyššieho súdu a krajského súdu došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie a že tieto súdy porušili jeho právo podľa čl. 13 dohovoru.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že najvyšší súd postupom a rozsudkom z 29. septembra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 4 SŽo/22/2010 porušil jeho základné práva zaručené čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 38 ods. 1 a 2 listiny a práva zaručené čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, zrušil rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽo/22/2010 z 29. septembra 2010 a rozsudok krajského súdu sp. zn. 22 Sp/51/2009 zo 16. apríla 2010 a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre

nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 74/07).

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Predmetom sťažnosti sťažovateľa je nespokojnosť s rozsudkami krajského súdu sp. zn. 22 Sp/51/2009 zo 16. apríla 2010 a najvyššieho súdu z 29. septembra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Sžo 22/2010, ktorým potvrdil uvedené rozhodnutie krajského súdu preskúmavajúce rozhodnutie pozemkového úradu sp. zn. ObPÚ 2009/00041R z 10. marca 2009 v spojení s opravou jeho rozhodnutia z 22. apríla 2009 o nepriznaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam.

1. Pri predbežnom prerokovaní sťažovateľovej sťažnosti v časti, v ktorej namietal porušenie svojich základných označených práv rozsudkom krajského súdu zo 16. apríla 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 22 Sp/51/2009, ústavný súd prihliadal na vymedzenie jeho právomoci v ustanovení čl. 127 ods. 1 ústavy. Označené ustanovenie ústavy limituje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k ostatným orgánom verejnej moci princípom

subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd rozhoduje o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Uvedený princíp sa nepochybne týka aj prípadov, v ktorých sa sťažovatelia ako účastníci konania pred orgánom verejnej správy môžu domáhať ochrany svojich základných práv alebo slobôd využitím právnych prostriedkov nápravy, ktoré im na tento účel dáva k dispozícii zákon.

V danom prípade sa sťažovateľ mohol ochrany svojich práv vo vzťahu k označenému rozhodnutiu krajského súdu domáhať využitím právnych prostriedkov prostredníctvom odvolania v zmysle § 244 a nasl. OSP, o ktorom rozhodoval najvyšší súd 29. septembra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Sžo 22/2010.

Najvyšší súd bol teda oprávnený preskúmať nielen zákonnosť napádaného rozhodnutia krajského súdu, na ktorý sa vzťahovala jeho prieskumná právomoc, ale aj jeho procesný postup (ako aj zákonnosť rozhodnutia pozemkového úradu, ktorý vydaniu preskúmaného rozhodnutia predchádzal) v zmysle piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§ 247 až § 250 k)“.

Sťažovateľ teda vo vzťahu k napádanému rozhodnutiu krajského súdu disponoval dostupným a účinným prostriedkom nápravy v záujme účinnej ochrany jeho základných práv, a preto ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (napr. IV. ÚS 341/2010).

2. Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní zaoberal tou časťou sťažovateľovej sťažnosti, ktorá smeruje proti postupu a rozsudku najvyššieho súdu z 29. septembra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Sžo 22/2010.

A. Sťažovateľ sa najprv domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na zákonného sudcu, pretože podľa neho pri prerokúvaní veci na krajskom súde došlo k zmenám zákonného sudcu iba na základe opatrení predsedu krajského súdu sp. zn. Spr 653/2009 z 1. decembra 2009 č. 1. 39 spisu a dodatku č. 2 bod 4 k rozvrhu práce na rok 2010 z 12. apríla 2010 (č. 1. 78 spisu), teda nebol v jeho veci dodržaný postup podľa ustanovenia „§ 51 ods. 4 zákona č. 757/2004 Z. z o súdoch, náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom sa podľa rozvrhu práce alebo jeho zmeny prerozdeľujú už pridelené veci“ a túto nezákonnosť a neústavnosť konania najvyšší súd nenapravil.

Ústavný súd zistil, že na uvedenú námietku sťažovateľa v odvolaní reagoval najvyšší súd vo svojom rozhodnutí tak, že ju považoval za neopodstatnenú, pričom k tomu na s. 5 a 6 uviedol, že „Dodržaný bol aj zákonný postup Krajského súdu v Žiline na prejednanie a rozhodnutie odvolania proti rozhodnutiu správneho orgánu. V spise, ako to zistil odvolací súd, sa na rozdiel od tvrdenia navrhovateľa nachádza listina o vygenerovaní sudcu náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov - Potvrdenie o pridelení veci na rozhodnutie senátu krajského súdu: JUDr. J. M. na č. 1. 19 spisu zo dňa 18. 5. 2009 (o 14:56:10 hod). V spise sa nachádzajú ďalšie listiny a to Opatrenia predsedu krajského súdu Spr 653/2009 z 1. 12. 2009 č. 1. 39 spisu a Opatrenie k Dodatku č. 2 bod 4 k Rozvrhu práce na rok 2010 zo dňa 12. 4. 2010 (č. 1. 78 spisu). Vyplýva z nich, že krajský súd neporušil právo navrhovateľa na prejednanie veci zákonným sudcom.“.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd teda nemá v tejto súvislosti vzhľadom na námietky sťažovateľa žiadny dôvod na prehodnocovanie záverov najvyššieho súdu, pretože k zmene zákonného sudcu v posudzovanom konaní došlo podľa jeho zistení zo zákonných dôvodov za splnenia všetkých zákonných podmienok aj na základe listiny o vygenerovaní sudcu náhodným výberom a tiež zmenou v rozvrhu práce (sudca, ktorému bola vec pridelená, v tom čase vykonával stáž na najvyššom súde).

Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil, že za zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy zásadne treba považovať toho, kto bol určený na prerokovávanie

veci v súlade s rozvrhom práce súdu. Ak však nastanú okolnosti odôvodňujúce presun takto pridelenej veci (resp. agendy) na iného sudcu pre dôvody uvedené v právnom predpise, tak aj sudcov, ktorým boli veci následne pridelené, treba takisto považovať za zákonných sudcov podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Postup predsedu súdu ako orgánu štátnej správy súdov, ktorý je v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, nemožno preto bez ďalšieho hodnotiť ako porušenie základného práva účastníka súdneho konania podľa čl. 48 ods. 1 ústavy (obdobne napr. II. ÚS 119/02, III. ÚS 90/02 a III. ÚS 295/08).

Ústavný súd preto odmietol túto časť sťažnosti sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

B. Sťažovateľ namietal v ďalšej časti sťažnosti porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci v jeho prítomnosti podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ktoré vidí v tom: *„Najvyšší súd preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia, odvolacieho pojednávania, hoci si je vedomý toho, že najvyšší súd v tomto prípade konal v medziach zákona - Občianskeho súdneho poriadku, avšak tým, že nenariadil odvolacie pojednávanie porušil moje základné právo na verejné prerokovanie veci v mojej prítomnosti“*, pretože *Občiansky súdny poriadok „má nižšiu právnu silu ako Ústava SR, Listina a Dohovoru...“*.

Ústavný súd k námietke sťažovateľa uvádza, že v zmysle § 250ja ods. 2 OSP odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania teda nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak vykonáva dokazovanie. Tým, že najvyšší súd ako odvolací súd nevykonával dokazovanie, nebolo potrebné ani nariaďovať pojednávanie (Občiansky súdny poriadok neustanovuje odvolaciemu „správnemu“ súdu povinnosť vykonávať dokazovanie a ani nariaďovať pojednávanie). Táto skutočnosť signalizuje, že najvyšší súd ako odvolací súd nemohol porušiť sťažovateľom označené základné právo na verejné prerokovanie jeho veci a v jeho prítomnosti podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny.

Ústavný súd pritom berie do úvahy aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) (napr. rozhodnutie vo veci Ekbatani c. Švédsko z 26. mája 1988). Z predmetnej judikatúry ESLP vyplýva, že konanie, v ktorom sa prerokúvajú výlučne právne otázky, môže vyhovovať požiadavkám čl. 6 dohovoru, aj keď odvolací súd neposkytol účastníkovi konania príležitosť, aby sa mohol pred ním osobne vyjadriť. Taktiež nedostatok verejného prerokovania veci na druhom stupni možno ospravedlniť povahou konania, o ktoré ide, ak pojednávanie na súde prvého stupňa bolo verejné. Pri posudzovaní verejnosti súdneho konania na odvolacích súdoch vychádzajú štrasburské orgány ochrany práva z osobitostí každého prípadu a z povahy otázok preskúmaných odvolacím súdom (napr. rozhodnutie Jan-Ake Andersson a Fejde c. Švédsko z 29. októbra 1991, *Annuaire*, č. 212-C).

Krajský súd nariadil v konaní pojednávanie 16. apríla 2010 a po vypočutí prítomných účastníkov konania a osobne aj sťažovateľa, ktorý bol na pojednávaní prítomný (vyplýva to zázpisnice z tohto pojednávania), rozhodol v tejto veci posudzujúc najmä právne otázky prípadu. S ohľadom aj na citovanú judikatúru ESLP ústavný súd preto konštatuje, že absencia konania pojednávania na najvyššom súde v konaní o odvolaní bez účasti sťažovateľa preto nemala dopad na jeho základné právo na verejné prerokovanie veci podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny.

C. V tomto kontexte ústavný súd zistil, že aj námietka sťažovateľa, ktorou tvrdil, že *„rozsudok musí byť vyhlásený verejne, avšak rozsudok najvyššieho súdu, ktorý je datovaný dňa 29. 9. 2010, verejne vyhlásený nebol, čím bolo porušené jeho právo na spravodlivé súdne konanie“*, je zjavne neopodstatnená.

Vyplýva to z vyjadrenia najvyššieho súdu, ktorý poukázal na to, že verejné vyhlásenie rozsudku dňa 29. septembra 2010 bolo zverejnené jednak na úradnej tabuli najvyššieho súdu a takisto vyhlásené na jeho internetovej stránke 22. septembra 2010.

Podľa § 156 ods. 3 OSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Keďže postup najvyššieho súdu smeroval k verejnosti (informoval o čase a mieste vyhlásenia rozsudku spôsobom v takomto prípade obvyklým, napr. na oznamovacej tabuli súdu, na internetovej stránke súdu), bez ohľadu na to, či pri konkrétnom vyhlásení rozsudku verejnosť právo na prítomnosť využila, alebo nie, čo vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 85/02), tvrdenia sťažovateľa o porušení čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s verejným prerokovaním veci a verejným vyhlásením rozsudku nie sú opodstatnené. Ústavný súd preto aj túto časť sťažnosti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

D. V ďalšej časti sťažovateľ namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože sa domnieva, že najvyšší súd nedal na všetky jeho námietky vznesené v odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu riadnu odpoveď.

Ústavný súd v súvislosti s tvrdením sťažovateľa, že všeobecné súdy mu nedali odpoveď na všetky ním namietané skutočnosti, pripomína, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje síce súd odôvodniť svoje rozhodnutie, to však neznamená, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. A preto skutočnosť, či v danom prípade boli dodržané základné požiadavky spravodlivého procesu, možno podľa záverov ESLP posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (rozhodnutie vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 288). Z uvedeného preto možno vyvodiť záver, že odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú poznámku či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby spravodlivé súdne rozhodnutie reagovalo na podstatné a relevantné argumenty účastníka konania a aby mu dalo jasnú a zreteľnú odpoveď na riešenie konkrétneho právneho problému (obdobne napr. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Ústavný súd musí pri svojej rozhodovacej činnosti zohľadňovať platnú právnu úpravu v oblasti

rozdelenia právomoci, a teda zohľadňovať aj založenie právomoci všeobecných súdov vo veciach správneho súdnictva podľa § 244 a nasl. OSP. Je vecou všeobecného súdu, ktorú normu z právneho poriadku Slovenskej republiky v danom prípade aplikuje, a ako ju interpretuje. K tomu treba dodať, že všeobecný súd, a o to viac to platí, ak ide o najvyšší súd, je primárne zodpovedný za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru.

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody.

V súvislosti s namietaným porušením označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu (vydaným v správnom súdnictve podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku) je podľa názoru ústavného súdu potrebné zohľadniť špecifickú správného súdnictva. V rámci správneho súdnictva súdy preskúmajú „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov (§ 244 ods. 1 OSP).

Z uvedeného vyplýva, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Inými slovami, treba vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy. Vzhľadom

na tieto špecifiká správneho súdnictva ústavný súd posudzoval aj dôvodnosť námietok sťažovateľa proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, že v danom prípade najvyšší súd ako súd správny nebol a ani nemohol byť súdom skutkovým, t. j. jeho úlohou nebolo nahrádzať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, považuje ústavný súd rozhodnutie najvyššieho súdu za ústavne akceptovateľné.

Aj keď sú závery urobené na s. 4 a 5 (po opísaní obsahu prvostupňového rozhodnutia - s. 1 až 3 - a zosumarizovaní odvolacích argumentov sťažovateľa) pomerne stručné a najvyšší súd nedáva odpoveď na všetky námietky sťažovateľa, ktoré vzniesol v odvolacom konaní, ale po oboznámení sa s obsahom rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd svoje rozhodnutie primerane odôvodnil a skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci najvyšší súd ako odvolací súd, nemôže viesť k záveru o jeho neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným.

Vyplýva to z tej skutočnosti, že najvyšší súd svoje rozhodnutie oprel najmä o zistenia správnych orgánov (a krajského súdu), ktoré konštatovali, že zo strany sťažovateľa nie sú splnené podmienky na vydanie nehnuteľnosti podľa § 6 zákona o pôde, *„pretože na základe vykonaného dokazovania nebolo preukázané vlastníctvo, držba, nájom a podobne alebo doklad o odňatí nehnuteľnosti právneho predchodcu oprávnených osôb Š. H. k časti komasovanej pkn parc. č. 2000 v k. ú. Ž...“*, a tiež k otázke nepriznania vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním uviedol, že *„obvodný pozemkový úrad .nebol príslušný na konanie o takomto návrhu oprávnenej osoby. Ak navrhovateľ navrhuje- určenie svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním, na rozhodnutie o takomto návrhu sú vecne príslušné okresné sudy. Za správne považuje aj stanovisko správneho orgánu týkajúce neuznania nároku domnej osoby podľa § 4a zák. č. 229/1991 Zb. okrem iného z dôvodu, že na základe správnym orgánom vykonaného dokazovania by bolo v rozpore so zákonom, keby bol navrhovateľ spolu s ostatnými oprávnenými osobami považovaný za riadneho vlastníka nehnuteľnosti, časti pkn. parc. č. 2000 v k. ú. Ž. z dôvodu, že vlastníctvo k tejto parcele,*

komasovanej do hárku č. 02 patrí Mestu Ž. Podľa Správy katastra Ž. právny predchodca oprávnených osôb Š. H. - ako vlastník sa v pkn. vl. č. 2, ani v hárku č. 02 nenachádza. Z týchto dokladov je náležité preukázané, že pôvodná pkn. parcela č. 2000 zapísaná v pkn. vl. č. 2 po komasácii zhrnutá do komasačného hárku č. 02 zodpovedá v katastri nehnuteľností aj parcele č. C-KN č. 4906/1, vo vlastníctve Mesta Ž.“.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa vysporiadal s okolnosťami, ktoré majú pre vec podstatný význam a ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, a do odôvodnenia rozhodnutia uviedol postup, akým dospel k svojmu rozhodnutiu. V každom prípade uvedený postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený a arbitrárny a samotná skutočnosť, že si najvyšší súd neosvojil interpretáciu dotknutých ustanovení právnych predpisov (zákona o pôde) vzťahujúcich sa na danú vec a ich právne posúdenie z pohľadu sťažovateľa, nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označeného práva zaručeného v dohovore.

Keďže obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd preto jeho sťažnosť vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú.

E. Sťažovateľ napokon namietal aj porušenie svojho práva zaručeného čl. 13 dohovoru, podľa ktorého každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorem boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 13 dohovoru ústavný súd uvádza, že z tohto ustanovenia vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby procesné právo akcesorickej povahy mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorem. Uplatňovanie práva vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí preto nadväzovať na aspoň obhájitelné tvrdenie

(arguable claim) o porušení iného práva chráneného dohovorom (III. ÚS 38/05), čo sa v danom prípade nepreukázalo.

Keďže rozhodnutím najvyššieho súdu nebolo porušené niektoré z dohovorom chránených práv sťažovateľa, nemohlo dôjsť ani k porušeniu čl. 13 dohovoru, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne napr. II. ÚS 44/07).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ďalšími návrhmi sťažovateľa, ako aj žiadosťou o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom už nebol dôvod sa zaoberať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. apríla 2011